Octavian
MÂNDRUŢ

ROMÂNIA

ATLAS GEOGRAFIC ŞCOLAR

CORINT
EDUCAŢIONAL

CUPRINS

I. ROMÂNIA — POZIŢIE GEOGRAFICĂ

Poziţia geografică a României pe glob 2
Poziţia geografică a României în Europa 2
Bazinul Dunării 3

II. ROMÂNIA — GEOGRAFIE FIZICĂ

Harta hipsometrică 4–5
Harta geologică 6
Plăcile tectonice 7
Harta morfostructurală 7
Unităţile de relief (unităţi majore şi subdiviziuni ale acestora) 8–9
Tipurile genetice de relief 10–11
Temperatura aerului (valori medii multianuale) 12
Precipitaţii atmosferice (valori medii multianuale) 13
Temperatura medie a lunii ianuarie 14
Temperatura medie a lunii iulie 14
Regionarea climatică (etaje şi nuanţe de climă) 15
Reţeaua hidrografică 16
Lacurile 17
Marea Neagră 18
Vegetaţia 19
Solurile 20
Tipuri de peisaje 21
Areale naturale protejate 22–23

III. ROMÂNIA — GEOGRAFIE UMANĂ

Harta administrativă 24
Evoluţia bilanţului natural în perioada 1979–2007 25
Oraşele României 26–27
Utilizarea terenurilor 28
Resursele naturale 29
Resursele energetice şi prelucrarea lor (1990–2010) 30
Industria energiei electrice (1990–2010) 30
Metalurgia feroasă (1990–2010) 31
Metalurgia neferoasă (1990–2010) 31
Industria construcţiilor de maşini şi a prelucrării metalelor (1990–2010) 32
Industria chimică (1990–2010) 32
Roci de construcţie 33
Industria materialelor de construcţie (1990–2010) 33
Industria uşoară (1990–2010) 34
Industria alimentară (1990–2010) 34
Concentrări teritoriale ale industriei (1990–2010) 35
Căile ferate şi porturile 36
Căile rutiere şi aeroporturile 37
Harta turistică 38–39

IV. ROMÂNIA — GEOGRAFIE REGIONALĂ

Regiunile geografice 40
Carpaţii Maramureşului şi Bucovinei 41
Carpaţii Moldo-Transilvani 42–43
Carpaţii Curburii 44
Depresiunea Braşovului 44
Carpaţii Meridionali 45
Grupa Munţilor Bucegi-Leaota-Piatra Craiului 46
Munţii Banatului 47
Munţii Apuseni 48–49
Depresiunea colinară a Transilvaniei 50–51
Câmpia de Vest şi Dealurile de Vest 52
Subcarpaţii 53
Câmpia Română şi unităţile de relief din nordul acesteia 54
Piemontul Getic (Podişul Getic), Podişul Mehedinţi şi arealele învecinate 55
Câmpia Română — Tipuri genetice de relief 55
Podişul Moldovei şi Subcarpaţii Moldovei 56
Delta Dunării 57
Podişul Dobrogei 58–59

V. ROMÂNIA — DEZVOLTARE DURABILĂ

Probleme geografice ale dezvoltării durabile

Potenţialul natural 60
Densitatea populaţiei 60
Tipurile de mediu 61
Ierarhia urbană 62
Sursele de poluare (1990–2010) 62
România – elemente ale tranziţiei (1990–2010) 63
Elemente geografice ale integrării europene 63
Nord-estul României 64
Sud-estul României 65
Nord-vestul României 66
Sud-vestul României 67

VI. ROMÂNIA, EUROPA ŞI UNIUNEA EUROPEANĂ

Europa – trepte şi unităţi majore de relief 68
Europa – harta politică 68
Statele Uniunii Europene 69
Organizarea economică a spaţiului geografic în Uniunea Europeană 70

VII. ROMÂNIA – UNITĂŢI TERITORIALE

Regiunile de dezvoltare 71

VIII. ROMÂNIA – DATE GEOGRAFICE 79

Reţeaua hidrografică

Lacurile

Lacuri antropice
Areale cu iazuri (acumulări agropiscicole)
Iazuri
Lacuri în depresiuni din arealele de exploatare a sării
Lacuri hidroenergetice, de hidroameliorații și pentru alimentarea cu apă
Lacurile de agrement din zona Bucureștiului
Lacuri naturale
Lagune (L. Razim etc.)
Limane fluvio-maritime
Lacuri din Delta Dunării
Lacuri de luncă (naturale sau transformate)
Limane fluviatile
Areale cu lacuri în depresiuni de tasare
Areale cu lacuri situate între dunele de nisip
Lacuri de baraj natural
Lac în crater vulcanic (L. Sf. Ana)
Lacuri în depresiuni carstice și lacuri pseudocarstice (în gips, sare)
Lacuri în depresiuni de nivație
Areale cu lacuri glaciare
Lacuri glaciare
UCRAINA
REP. MOLDOVA
UNGARIA
SERBIA
BULGARIA
Dunărea
Marea Neagră
0 20 40 60 80 100 km

Marea Neagră

Temperatura medie anuală a apei (la suprafață)
Curenți de suprafață
Curenți de adâncime
Nisipuri
Mlaștini
Cote batimetrice
Porturi
Orașe
Stațiuni balneoclimaterice
Granițe de stat
Marea Azov
Peninsula Crimeea
MAREA NEAGRĂ
M. Marmara
Munții Pontici
Munții Caucaz
Vf. Elbrus 5642
Vf. Kaçkar 3932
Krivoi Rog
Rostov pe Don
Azov
Taganrog
Mariupol
Berdiansk
Melitopol
Prymorsk
Kahovka
Doljanskaia
Odessa
Ocakiv
Chișinău
Iași
Vaslui
Bârlad
Tecuci
Bolhrad
Galați
Reni
Chilia
Izmail
Brăila
Măcin
Tulcea
Babadag
Hârșova
Sulina
Constanța
Techirghiol
Eforie
Mangalia
Balcik
C. Kaliakra
Varna
C. Emine
Burgas
Sozopol
Ahtopol
Istanbul
Tekirdağ
Bandirma
Bursa
Kocaeli (Izmit)
Adapazarı
Karasu
C. Kefken
Eregli
Zonguldak
Inebolu
C. Ince
C. Sinop
Sinop
C. Bafra
Bafra
Samsun
Terme
Ordu
Giresun
Trabzon
Rize
Batumi
Poti
Ankara
Skadovsk
Perekop
Džankoi
C. Tarhankut
C. Kazantin
Kerci
Krasnodar
Anapa
Novorossijsk
Tuapse
Soci
Adler
Gagra
Suhumi
Simferopol
Feodosia
Aluşta
Sevastopol
Ialtă
C. Sarici
Alupka
Bilhorod Dnistrovsk
Dunărea
Nistru
Prut
Bug
Nipru
Don
Kuban
Kizilirmak
Sakarya
Kelkit
Istanca
Bosfor
G. Tagorniki
G. Karkinit
G. Kalamitskii
G. Berdianski
G. Taganrog
G. Burgas
G. Sinop
G. Eregli
L. Sasik
L. Hansk
L. Iznik
I. Marmara
I. Şerpilor
I. Sacalin
Marea Azov
Marea Neagră
Marea Neagră
Marea Neagră

Vegetația

Pajiști și tufărișuri alpine și subalpine
Păduri de conifere
Amestec de fag cu conifere
Păduri montane de fag (cu pajiști)
Păduri colinare de fag și carpen
Păduri de gorun și carpen
Amestec de stejar cu alte foioase
Specii de stejar termofil
Păduri de cer și gârniță
Silvostepă
Stepă
Vegetație de luncă
Pajiști meridionale cu sadină
Pajiști cu specii halofile
Plantații de salcâm
UCRAINA
UNGARIA
REPUBLICA MOLDOVA
SERBIA
BULGARIA
Marea Neagră
Satu Mare
Baia Mare
Suceava
Botoșani
Iași
Oradea
Cluj-Napoca
Târgu-Mureș
Piatra-Neamț
Arad
Timișoara
Sibiu
Brașov
Focșani
Galați
Brăila
Buzău
Râmnicu-Vâlcea
Pitești
Ploiești
Drobeta-Turnu-Severin
Craiova
BUCUREȘTI
Constanța
Tisa
Somes
Crișul Repede
Crișul Negru
Crișul Alb
Mureș
Olt
Bistrița
Siret
Prut
Moldova
Jiu
Argeș
Dâmbovița
Ialomița
Dunărea
0 20 40 60 80 100 km

Utilizarea terenurilor

Resursele naturale

VII. ROMÂNIA — UNITĂŢI TERITORIALE

Regiunile de dezvoltare

Regiunile de dezvoltare și județele (2015)

REGIUNI DE DEZVOLTARE	SUPRAFAŢA (km²)	POPULAŢIA (loc.)
1. NORD–VEST	**34 159**	**2 834 188**
Bihor	7 544	615 441
Bistriţa-Năsăud	5 355	329 076
Cluj	6 674	718 136
Maramureş	6 304	528 846
Satu Mare	4 418	390 907
Sălaj	3 864	247 782
2. NORD–EST	**36 850**	**3 915 607**
Bacău	6 621	747 031
Botoşani	4 986	456 941
Iaşi	5 476	912 774
Neamţ	5 896	578 295
Suceava	8 553	742 053
Vaslui	5 318	478 513
3. CENTRU	**34 100**	**2 634 253**
Alba	6 242	381 538
Braşov	5 363	630 126
Covasna	3 710	228 970
Harghita	6 639	333 921
Mureş	6 714	596 137
Sibiu	5 432	463 561
4. SUD–EST	**35 762**	**2 877 247**
Brăila	4 766	357 752
Buzău	6 103	480 552
Constanţa	7 071	769 666
Galaţi	4 466	632 452
Tulcea	8 499	245 174
Vrancea	4 857	391 651

REGIUNI DE DEZVOLTARE	SUPRAFAŢA (km²)	POPULAŢIA (loc.)
5. SUD–MUNTENIA	**34 453**	**3 268 740**
Argeş	6 826	647 264
Călăraşi	5 088	318 097
Dâmboviţa	4 054	529 068
Giurgiu	3 526	277 239
Ialomiţa	4 453	294 410
Prahova	4 716	810 974
Teleorman	5 790	391 688
6. SUD–VEST–OLTENIA	**29 212**	**2 212 539**
Dolj	7 414	701 461
Gorj	5 602	367 262
Mehedinţi	4 933	287 763
Olt	5 498	452 695
Vâlcea	5 765	403 958
7. VEST	**32 034**	**2 016 426**
Arad	7 754	474 341
Caraş-Severin	8 520	329 286
Hunedoara	7 063	471 613
Timiş	8 697	741 186
8. BUCUREŞTI–ILFOV	**1 821**	**2 483 738**
Ilfov	1 583	393 219
Municipiul Bucureşti	238	2 100 519
Total	**238 391**	**22 242 738**

Surse: INS, Populaţia României pe localităţi, 2015

1. REGIUNEA NORD-VEST

SATU MARE

Suprafață: 4 418 km²

Populație: 390 907 loc.

Densitatea populației: 89 loc./km²

Reședință: municipiul Satu Mare (122 842 loc.)

Localități: municipii: 2 – Satu Mare, Carei (24 660 loc.), **orașe:** 4 – Ardud (7 433 loc.), Negrești-Oaș (16 892 loc.), Tășnad (9 545 loc.), Livada (7 326 loc.) **comune:** 59, **sate:** 220.

Relief: altitudinea maximă a reliefului este de 1 202 m (Vf. Pietroasa, Munții Igniș); treapta montană cuprinde munții vulcanici Oaș, Igniș și Depresiunea Oașului; arealele deluroase sunt reprezentate de Dealurile de Vest care cuprind: Piemontul Codrului (la poalele Culmii Codrului) și Piemontul Tășnadului; zona de câmpie, reunită în mod generic sub denumirea de Câmpia Someșului, este formată din câmpii înalte (Câmpia Carei, Câmpia Înaltă a Someșului) și sectoare joase (Câmpia Joasă a Someșului, Câmpia Ecedea, Câmpia Crasnei și Câmpia Nir).

Hidrografie: râuri – Someș, Crasna, Tur, Homorod și Ier (canalizat); **izvoare minerale:** Bixad, Valea Mariei, Luna, Tarna Mare; **lacuri** – lacuri antropice (Călinești Oaș, Andrid).

Resurse naturale: minereuri complexe, lignit, andezit, bentonite, argile caolinoase, nisipuri.

MARAMUREȘ

Suprafață: 6 304 km²

Populație: 525 846 loc.

Densitatea populației: 84 loc./km²

Reședință: municipiul Baia Mare (147 954 loc.)

Localități: municipii: 2 – Baia Mare, Sighetul Marmației (44 332 loc.), **orașe:** 11 – Baia Sprie (17 055 loc.), Borșa (29 818 loc.), Cavnic (5 270 loc.), Dragomirești (3 261 loc.), Ulmeni (7 533 loc.), Săliștea de Sus (5 133 loc.), Vișeu de Sus (18 205car loc.), Seini (9 578 loc.), Șomcuta Mare (8 005 loc.), Tăuții-Măgherăuș (7 991 loc.), Târgu-Lăpuș (13 226 loc.), **comune:** 63, **sate:** 214.

Relief: altitudinea maximă depășește 2 000 m (Pietrosul – 2 301 m); munții înalți aparțin zonei cristalino-mezozoice (Munții Rodnei și Maramureșului) și munților vulcanici (Igniș, Gutâi, Țibleș); între cele două aliniamente, se întinde Depresiunea Maramureșului; regiunile deluroase sunt reprezentate de Dealurile de Vest (Dealurile Silvaniei și Depresiunea Baia Mare), un aliniament de măguri din roci dure (Preluca, Breaza) și extremitatea nordică a Depresiunii Transilvaniei.

Hidrografie: râuri – Tisa (cu Vișeul și Iza), Someșul (cu Lăpuș, și afluentul său Săsar), **lacuri** – lacuri glaciare, lacuri antropice și în masive de sare.

Resurse naturale: minereuri auro-argentifere, minereuri complexe, roci de construcție, păduri, pășuni, terenuri arabile.

BIHOR

Suprafață: 7 544 km²

Populație: 619 441 loc.

Densitatea populației: 82 loc./km²

Reședință: municipiul Oradea (222 923 loc.)

Localități: municipii: 4 – Oradea, Beiuș (11 561 loc.), Salonta (19 468 loc.), Marghita (18 272 loc.), **orașe:** 6 – Aleșd (11 295 loc.), Valea lui Mihai (11 056 loc.), Ștei (7 468 loc.), Vașcău (2 473 loc.), Nucet (2 152 loc.), Săcueni (12 677 loc.), **comune:** 90, **sate:** 429.

Relief: arealul montan cuprinde zona Bihor–Vlădeasa cu masivul Bihor (Vf. Bihor – 1 849 m), Munții Codru-Moma, Munții Pădurea Craiului și Munții Plopiș (Șes); în partea centrală se întâlnesc Dealurile de Vest și depresiunile-golf, iar în partea de vest diviziuni ale Câmpiei de Vest.

Hidrografie: râuri – Barcău, Crișul Repede, Crișul Negru (cu râul Teuz); **lacuri** – lacuri de acumulare pe Valea Iadului (Lacul Leșu), pe Crișul Repede (la Tileagd) și lacuri de tip iaz pentru pisciculturi în Câmpia de Vest (la Cefa); există și **ape geotermale**.

Resurse naturale: petrol, lignit, gaze asociate, bauxită (Munții Pădurea Craiului), ape geotermale, terenuri arabile, pășuni, hidroenergie, materiale de construcție (marmură la Vașcău), materiale radioactive.

SĂLAJ

Suprafață: 3 864 km²

Populație: 247 782 loc.

Densitatea populației: 64 loc./km²

Reședință: municipiul Zalău (69 795 loc.)

Localități: municipii: 1 – Zalău, **orașe:** 3 – Cehu Silvaniei (7 773 loc.), Jibou (11 985 loc.), Șimleul Silvaniei (17 419 loc.), **comune:** 57, **sate:** 281.

Relief: zona montană cuprinde Munții Meseșului (altitudinea maximă 997 m în Măgura Priei) și Munții Plopișului; zona deluroasă este reprezentată de Podișul Someșan prin Culmea Prisnelului, Dealurile Clujului, Dealurile Ciceului, Podișul Purcăreț–Boiu Mare, zona depresionară Almaș-Agrij și de Dealurile Silvaniei prin: Dealurile Codrului, Depresiunea Silvaniei, Dealurile Crasnei, Depresiunea Șimleu, Depresiunea Zalău și o serie de mici depresiuni la contactul cu zona montană.

Hidrografie: râuri – Someș, Crasna, Barcău, Sălaj; **lacuri** – există lacuri de luncă (Lacul Cehei), precum și lacuri construite de om (Lacul Vârșolț, pe râul Crasna și Lacul Sălăștig); **ape arteziene** (în Depresiunile Zalău și Sălaj), **ape termale** (Boghiș) și **ape minerale** (Bizușa, Jibou).

Resurse naturale: lignit, cărbune brun, șisturi cărbunoase, gips, gresii, calcare, argile, izvoare minerale, terenuri arabile, păduri, pășuni.

CLUJ

Suprafață (km²): 6 674 km²

Populație: 721 136 loc.

Densitatea populației: 108 loc./km²

Reședință: municipiul Cluj-Napoca (322 075 loc.)

Localități: municipii: 5 – Cluj-Napoca, Turda (57 496 loc.), Dej (39 076 loc.), Câmpia Turzii (28 338 loc.), Gherla (23 237 loc.), **orașe:** Huedin (9 614 loc.), **comune:** 75, **sate:** 420.

Relief: altitudinea maximă este de 1 824 m în Muntele Mare; tipuri de relief: munți-bloc (Muntele Mare, Vlădeasa, Gilăului), suprafețe de eroziune (Muntele Mare, Munții Gilăului), forme și fenomene carstice (Cheile Turzii), relief structural (Podișul Someșan), relief de domuri (în Câmpia Transilvaniei).

Hidrografie: râuri – Someș (format prin unirea Someșului Mare cu Someșul Mic, la Dej), Arieș (cu Iara și Hăjdate), Crișul Repede; Someșul Mic este format prin unirea Someșului Cald cu Someșul Rece; **lacuri** – iazuri (Țaga și Geaca); lacuri hidroenergetice pe Someșul Cald (Gilău, Tarnița, Fântânele) și Lacul Drăgan (pe Valea Drăganului, afluent al Crișului Repede).

Resurse naturale: minereuri de fier, roci de construcție (calcare la Săndulești și caolin la Aghireșu), sare (Ocna-Dej), gaz metan, terenuri arabile, păduri, pășuni, hidroenergie.

BISTRIȚA-NĂSĂUD

Suprafață: 5 355 km²

Populație: 320 076 loc.

Densitatea populației: 62 loc./km²

Reședință: municipiul Bistrița (92 977 loc.)

Localități: municipii: 1 – Bistrița, **orașe:** 3 – Beclean (12 260 loc.), Năsăud (11 827 loc.), Sângeorz-Băi (11 624 loc.), **comune:** 58, **sate:** 235.

Relief: este format dintr-o treaptă montană (Munții Rodnei, Munții Bârgăului, Munții Călimani) și o treaptă deluroasă, aparținând Depresiunii colinare a Transilvaniei; cea mai mare înălțime se află situată în Munții Rodnei; Munții Călimani (prin partea nord-vestică) se prezintă sub forma unor platouri vulcanice, iar zona deluroasă are un caracter foarte slab cutat (Dealurile Bistriței și Dealurile Năsăudului) și pe alocuri cu domuri, în Câmpia Transilvaniei.

Hidrografie: râuri – Someșul Mare (cu afluenții săi Ilva, Rebra, Sălăuța), Șieul cu Bistrița; câteva râuri mici din Câmpia Transilvaniei se varsă în Mureș; **lacuri** – lacuri glaciare (în Munții Rodnei), de baraj antropic (Colibița) și iazuri.

Resurse naturale: mineralizații cuprifere și de minereuri complexe în Munții Rodnei, gaz metan, marmură, andezit, argile, pășuni, fânețe, păduri, hidroenergie, ape minerale.